

Hämeen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus
kirjaamo.hame@ely-keskus.fi

Viite: lausuntopyyntönnö 19.6.2019, HAMELY/492/2018

Lausunto Heinolan pohjavesialueiden luokka- ja rajausmuutoksista

Lausunto esitettyihin luokka- ja rajausmuutoksiin

Lausuntopyyntöaineistossa on esitetty muutoksia pohjavesialueiden luokkiin ja rajauksiin yhteensä neljällä Heinolan alueella olevalla pohjavesialueella. Hevossaaren pohjavesialueella on kyse vain nimen muutoksesta. Urheiluopiston pohjavesialueella on esitetty luokituksen muuttamista 1E-luokkaan ja Kujjärvenharjun pohjavesialueella muuttamista 2E-luokkaan lain mukaisin ekosysteemiperustein, muuttamatta kuitenkaan kummankaan pohjavesialueen rajausta tai tärkeysluokkaa (1 tai 2). Syrjälänkankaan pohjavesialueelle on esitetty pientä rajausmuutosta pohjoisosaan.

Nämä esitetyt nimi-, luokka- ja rajausmuutokset neljällä pohjavesialueella eivät ole merkittäviä maankäytön suunnittelun tai kaupungin muiden intressien kannalta. Heinolan kaupungilla ei ole huomautettavaa esitettyihin muutoksiin.

Esitys jatkotarkasteluista Vierumäen ja Kirkonkylän pohjavesialueilla

Tässä yhteydessä kaupunki haluaa viitata aiempaan konsulttitarkasteluun *Heinolan vedenottamoiden valuma-alueista ja vedenhankinnan kehittämiskohteista* (Ramboll Oy, 17.11.2014). Sen mukaan *Vierumäen* vedenottamon arvioitu valuma-alue ulottuu lännessä pohjavesialuerajaa ja vedenottamon kaukosuojavyöhykettä laajemmalle alueelle, ja *Kirkonkylän* vedenottamon valuma-alueen länsi- ja itäreunat poikkeavat osittain vedenottamon kaukosuojavyöhykkeen rajoista.

Ote tarkasteluraportista, s. 17:

”9.2 Vierumäki

Vierumäen vedenottamolla on Itä-Suomen vesioikeuden vuonna 1992 vahvistama suoja-alue. Vedenottamon arvioitu valuma-alue poikkeaa jonkin verran suoja-alueerajauksesta sekä pohjavesialueerajauksesta. Etelässä ja lännessä valuma-alueen arvioitu reuna ulottuu suoja-aluetta laajemmalle alueelle. Idässä suoja-alue on arvioitua valuma-aluetta laajempi.

Valuma-alueen eteläreuna on määritelty alueen kalliopintatietojen sekä pohjaveden pinnankorkeustietojen perusteella. Valuma-alueen länsireunalta Jauhokallion, Kivimäen ja Tervalammin väliseltä alueelta ei ole tietoa kalliopinnan ja pohjavedenpinnan korkeustasoista. Valuma-alueen itäreunalta on käytössä ainoastaan vähäisesti pohjaveden pinnankorkeushavaintoja. Itä- ja länsireunojen osalta valuma-alueerajojen tarkentaminen edellyttäisi lisätutkimuksia.

9.3 Kirkonkylä

Kirkonkylän vedenottamolla on Itä-Suomen vesioikeuden vuonna 1992 vahvistama suoja-alue. Kirkonkylän vedenottamon valuma-alue sijoittuu kalliopainanteeseen, jonka reunoja suoja-alueen reunat noudattelevat. Pohjoisessa vedenottamon valuma-alue rajoittuu pohjavedenpinnan yläpuolelle kohoavaan kallioselänteeseen. Suoja-alue ulottuu tällä alueella pohjavesialueerajaa laajemmalle alueelle. Kirkonkylän vedenottamon pohjoispuolella valuma-alueen rajan määrittely tarkemmin edellyttäisi lisätutkimuksia.

Kirkonkylän vedenottamon länsipuolella suoja-alue ulottuu pohjavesialueerajaa sekä arvioitua valuma-alueen rajaa laajemmalle alueelle. Tutkimusten perusteella tämä alue ei kuitenkaan sisälly vedenottamon valuma-alueeseen.

Idässä arvioitu valuma-alue ulottuu hautausmaan itä-kaakkoispuolella suoja-aluetta sekä pohjavesialuetta laajemmalle alueelle. Etelässä vedenottamon valuma-alueen arvioidaan rajoittuvan Luhtapaunin alueelle Rupivuoren kalliomäen kohdalle. Tällä alueella vedenottamon suoja-alue ulottuu hieman arvioitua valuma-aluetta laajemmalle.”

28.08.2019

Raportti esittää kyseisiin kohteisiin lisätutkimuksia. Kaupungin ja ELY-keskuksen kannattaisikin aloittaa neuvottelut em. kohteiden rajausten tarkistamisesta erillisenä prosessina, koska varmistettu ja yhtenäinen pohjavesitieto palvelee laajalti kaavoitusta, rakentamista ja ympäristönsuojelua.

Heinolassa on jo noin kymmenen vuoden ajan pyritty siihen, että kaavoittamisen, rakentamisen ja ympäristönsuojelun käytössä olisi tutkittuun tietoon perustuvat pohjavesikartat. Silloin ei tarvitse varovaisuusperiaatteen nimissä ulottaa pohjaveden suojelusta tulevia rajoituksia ja velvoitteita laajemmalle kuin se vedenoton turvaamiseksi on tarpeen. Nämä alueet ovat ilmeisesti Heinolan viimeiset epävarmat pohjavesialueiden rajaukset.

Tämä lausunto on valmisteltu Heinolan kaupungin ympäristönsuojelun, vesilaitoksen ja maankäytön yhteistyönä.

Tämä asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu.

Jakelu

Hämeen ELY-keskus
Heinolan kaupungin ympäristönsuojelu, rakennusvalvonta,
kuntatekniikka, vesilaitos ja maankäyttö